

Coğrafyadan Vatana

Anadolu coğrafyası Türk vatani olmaya 1071 yılından önce başlamıştı. Ahmet Yesevi Hazretleri tarafından cihad ve irşat maksadı ile Horasan'dan Alp erenler Rum diyarına gönderilmiş. Bunlardan Sarı Saltık Rumeli'ye geçmiş, Avrupalılar kendisine "Tahta kılıçlı misyoner" adını vermişlerdir. Sarı Saltık Dobruca'da Hak'kın rahmetine kavuşmuş, müritleri tarafından muhtelif yerlere Sarı Saltık makamları yapılmıştır. Bilindiği gibi Bor'da da böyle bir makam bulunmaktadır. El yazması nadir eserlerden olan Saltıkname, Halil Nuri Bey kütüphanemizedir.

Coğrafyanın vatan yapılması kan can ister, çalışma, gayret terleme ister. Mithat Cemal'in ifadesi ile "Toprak eğer uğrunda ölen varsa vatandır." Dünyada hiçbir millet bizim kadar bu hakka sahip değildir.

Vatan toprağı milletimizin kanı, canı, maddesi, mânâsı içinde yoğrulmuş birbirinden ayrılmaz et ve kemik mesabesine gelmiştir. Bunu ölmez eserler camiler, mektepler, köprüler, kervansaraylar, hamamlar yaparak inanılmaz derecede zengin vakıflar kurarak mührümüzü basmış ve tescil etmişizdir.

Burada üzerinde durmak istediğim vatan coğrafyamıza verdiğimiz isimlerdir. Toprağı bizim ayrılmaz parçamız haline getiren onlara verdiğimiz adlardır.

Birçok uydurma bahanelerle atalarımızın köylerimize, kentlerimize, mahallelerimize verdiği isimleri söküp atarak yerine yerli yersiz yeni adlar vermemiz ona kanını canını veren ecdadımıza saygısızlık olduğu kadar, tarihe de ihanettir. Bütün bu ihanetlerin yanında daha da kötüsü Türkiye'nin birçok yerinde şoursuzca antik isimler bulunup çıkarılıyor. Sanki gizli eller bizim kendi mühürlerimizi silip yok etmek istiyor.

Bor'a bağı "Cücü" köyümüz vardı. Hiçbir akıl ve mantığın izah edemeyeceği şekilde Cücü'yü "Balcı" yaptık. Kimse bunun haklılığını müdafaa edemez. Cücü, bir Türk boyunun adı, Cengiz Han'ın oğullarından biri.

Ortaköy'ü "Altınhisar" yaptık. Vaktiyle orada belediye başkanlığı yapan bir zat kasabanın ilçe olması için çok büyük gayret göstermişti. Bana aynen şöyle demişti: "Başvurduğum makamlarda bürokratlar Ortaköy deyince canım burası zaten köymüş diyorlar. Hal böyle olunca ben bu işe evvelâ isim değiştirerek başlamak istiyorum."

Görüldüğü gibi altınlıkla hisarlıkla hiç alakası yokken sırf bir zatın keyfi için "Ortaköy" "Altınhisar" olmuştur.

"Yakacık" ne kadar güzel cana yakın bir isim. Ama hayır mutlaka tarihle ilgimizi kesmemiz, köksüz, cılız bir kalabalık olmalıyız. Bu güzel isme de sam yeli dokundu. Onu da "Akmanlar" yaptık.

İstanbul'daki "Yakacık", "Aksaray", "Ortaköy" semtlerinin bizimkilerle akrabalığı olmadığını kim söyleyebilir?

Hacı Mahmud, kardeşi veya oğlu Hacı Muhsin, İbni Sırrı kurdukları mahallelere kendi adlarını vermişler. Bunların başlarında "Hacı" olduğu için hiç yaşatamadık.

İlaldı mahallesi de bu talandan nasibini aldı. Hangi cahil, gafil zihniyetin eseri olduğu bilinmez onu da “Başpınar” yaptık. İlaldı, Çelebi Mehmed'in yedi kızından birinin adıdır. Rivayete göre Karamanođlu Mehmed Bey'in hanımıdır.

Tetkiklerimizde Bor'un özbe öz Ođuzlar'ın eseri olduğunu görüyoruz. Buđüz, Kayı, Bayat, Bereket, Kınık adları bunun delillerindendir.

Saydığım isimler coğrafyamıza bastığımız mühürlerdir. Düşünmeden yaptığımız değişiklikler aslımızı ve tarihimizi inkâr demek olacağını aklımızdan çıkarmayalım.

Emin Atlı - Yeşil Bor, 6 Ağustos 1992